

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Blåfjella/Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre	51/2021	26.11.2021

ST 51/2021 NP-2021-51 Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark – klage fra Låarte sijte på vedtak ADM-2021-58 – tillatelse til bruk av helikopter inn til Almdalshytta – Fjellstyrene i Lierne

Dokumenter i saken:

1. NP-2021-51 vedlegg 1 - Søknad - helikopter for transport av utstyr og proviant - småviltjakt - Fjellstyrene i Lierne
2. NP-2021-51 vedlegg 2 - Evaluering - helikopter for transport av utstyr og proviant - småviltjakt - Fjellstyrene i Lierne
3. NP-2021-51 vedlegg 3 - ADM-2021-58 - Bruk av helikopter Almdalshytta - Fjellstyrene i Lierne 300821
4. NP-2021-51 vedlegg 4 - Klage på vedtak ADM-2021-58 - Bruk av helikopter Almdalshytta - Låarte sijte 300921
5. NP-2021-51 vedlegg 5 - Helikopter i Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark - Skæhkere sijte og Låarte sijte 171121

Bakgrunn

Nasjonalparkforvalter for Blåfjella/Skjækerfjella – Lierne nasjonalparkstyre fattet den 30. august 2021 følgende administrativt vedtak i sak ADM 2021-58:

Med hjemmel i verneforskriften for Blåfjella/Skjækerfjella nasjonalpark fastsatt ved kongelig resolusjon av 17. desember 2004 og delegert myndighet fra nasjonalparkstyret i sak NP-11/2016 i møte den 11.04.2016, har nasjonalparkforvalter fattet følgende vedtak:

- Fjellstyrene i Lierne gis dispensasjon med hjemmel i verneforskriften § 3 pkt. 6.3 b) til å lande med helikopter for transport av utstyr og proviant til Almdalshytta.
- Dispensasjonen, antall turer, reguleres av reelt salg av jakt og utleie av hytta.
- Dispensasjon gjelder for landing med helikopter ved Almdalshytta.
- Dispensasjonen gjelder for perioden 8. september – 15. oktober 2021.

Låarte sijte har påklaget deler av vedtaket i brev av 30. september 2021. Låarte sijte vil ikke ha flyging i området etter 1. oktober. Dette av hensyn til samling av rein til slakt som starter i midten av oktober. Helikopterflyging i tidsrommet fra 1. oktober kan spre reinen vest og nordover, noe som er uønsket. Låarte sijte ber om at klagen gis oppsettende virkning.

Det kan opplyses at vedtaket ble gitt utsatt iverksettelse med hjemmel i forvaltningslovens § 42 frem til klagen var ferdigbehandlet. For detaljer om søknaden vises det til vedlegg 1 og 2, og for vurderingen og begrunnelsen for vedtaket av 30. august 2021 vises det til vedtak ADM-2021-58 (vedlegg 3).

Når det gjelder nasjonalparkforvalters vurderinger av søknaden og begrunnelse for vedtaket vises det til vedtak ADM-2021-58 (vedlegg 3).

Klagen

Låarte sijte, heretter kalt klager, påklager deler av vedtaket i sak ADM 2021-58 i brev av 30. september 2021. Klager krever at det ikke skal være flyging i området rundt Almdalshytta etter 1. oktober. Dette av hensyn til samling av rein til slakt som starter midten av oktober. Helikopterflyging i tidsrommet fra 1 oktober kan spre reinen vest og nordover, noe som er uønsket. Klager mener

videre at forholdet til reindrift er mangelfullt vurdert. Området Lifjellet og vestover er mye brukt beiteland gjennom hele året. Sijten hadde bukkelakt på Lifjellet i starten på september og det skal samles til hovedslakt i Seisjødalen i midten av oktober. Unødvendige forstyrrelser i området Lifjellet – Brandsfjellet – Almdalen er derfor uønsket. Forstyrrelser som skremmer /flytter rein vest- og nordover gir merarbeid for sijten.

Klager viser ellers til klage på vedtak som gjelder flyging til Ryplihytta i Skjækerfjella og behovet for en prinsipiell vurdering av bruk av helikopter til fritidsformål i nasjonalparkstyret. Klager mener at dette ble tatt opp i nasjonalparkstyret i fjor av sametingets representanter.

Vurdering av klagen

Klagen på vedtaket i sak ADM 2021-58 er datert 30. september 2021. Det opplyses at vedtaket ble mottatt 9. september 2021, og klagen er mottatt innenfor klagefristen på 3 uker. Det anses at klager har klagerett på vedtaket i henhold til forvaltningslovens § 28 og fungerende nasjonalparkforvalter anbefaler nasjonalparkstyret å ta klagen til behandling. Det ble bedt om at klagen skulle få oppsettende virkning. Nasjonalparkforvalter kom klager i møte på dette. Det var ikke planlagt flyging i området i perioden som klagen omhandlet, slik at dette ikke fikk noen negativ konsekvens for Fjellstyrene i Lierne.

Etter verneforskriften § 3 pkt. 6.3 bokstav b står det at luftfrakt unntaksvis kan godkjennes. Det følger videre av forvaltningsplanen at helikopter kan benyttes for transport ved intensiv utleievirksomhet tilsvarende Værdalsbrukets virksomhet. Imidlertid sier kap. 5.2 «Retningslinjer og oppfølging av motorferdsel» i forvaltningsplanen at det kan gis tillatelse til bruk av helikopter til drift av hytte begrenset til to turer pr. år. Det er kun Værdalsbruket som er nevnt i retningslinjene for barmarkskjøring og luftfartøy i forvaltningsplanen, ikke fjellstyrenes utleiehytter. Etter fungerende nasjonalparkforvalters vurdering har man hjemmel for å gi tillatelse til bruk av helikopter for transport av utstyr og proviant til fjellstyrets hytter i verneforskriftens § 3, pkt. 6.3b, men det strider mot retningslinjene for barmarkskjøring og luftfartøy i forvaltningsplanen for Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark (se side 59 i forvaltningsplanen).

Fungerende nasjonalparkforvalter mener det var uheldig at det i 2020 ble innført ny forvaltningspraksis ved å tillate bruk av helikopter for transport av utstyr og proviant til fjellstyrets utleiehytte i Almdalen. Denne forvaltningspraksisen ble innført uten at den var forankret i nasjonalparkstyret, og er heller ikke i samsvar med retningslinjene for barmarkskjøring og lufttransport i forvaltningsplanen. Hvis ny forvaltningspraksis skal innføres bør dette, etter fungerende nasjonalparkforvalters vurdering, i utgangspunktet gjøres i forbindelse med revidering av forvaltningsplanen. Fjellstyrene i Lierne fått tillatelse til dette i to sesonger, og ordningen bør evalueres i forbindelse med revideringen av forvaltningsplanen, blant annet med tanke på forstyrrelser opp mot reindrift.

Klagen gjelder deler av vedtaket og for perioden fra 1.oktober til 15. oktober. Dette av hensyn til samling av rein til slakt som starter midten av oktober. Helikopterflyging i tidsrommet fra 1. oktober kan spre reinen vest og nordover, noe som er uønsket. Etter fungerende nasjonalparkforvalters vurdering er vilkår som tar hensyn til reindriften i forbindelse med samling til slakt et saklig vilkår som burde blitt tatt inn i vedtaket. I sak ST 27/2020 vedtok nasjonalparkstyret følgende prosedyre for varsling av reindrift ved bruk av helikopter:

- Aktuelt reinbeitedistrikt skal ha kopi av alle vedtak der det gis tillatelse til motorisert ferdsel. Dette er fast prosedyre også i dag, og gjelder der det gis tillatelse til bruk av snøscooter, barmarkskjøretøy og bruk av helikopter og annen lavtflyging.
- Når det gis tillatelse til bruk av helikopter og annen lavtflyging skal det settes vilkår om at aktuelt reinbeitedistrikt skal kontaktes og informeres om når og hvor flygingen skal skje før turen(e) med helikopter starter. Kontaktopplysninger til minimum to personer i distriktet skal føres opp i tillatelsen.

Ny nasjonalparkforvalter var ikke gjort kjent med dette vedtaket, og hadde dermed ikke mulighet til å følge opp.

For Fjellstyrene er det ønskelig å kunne benytte helikopter for transport av utstyr og proviant til sine utleiehytter. Som det er gjort rede for i sak ADM 2021-58 utgjør utleie av fjellstyrehyttene store verdier og de som tidligere tilbød kløyving med hest har avviklet sine tilbud. Etter fungerende nasjonalparkforvalters vurdering bør ny forvaltningspraksis på dette området innarbeides i revidert forvaltningsplan. Frem til dette er på plass bør man i utgangspunktet være tilbakeholden med å innvilge fremtidige og tilsvarende søknader.

Forvalters tilrådning

Blåfjella/Skjækerfjella – Lierne nasjonalparkstyre tar klagen på deler av vedtak ADM-2021-58 datert 30. august 2021 sak til følge. Vedtaket endres fra:

Med hjemmel i verneforskriften for Blåfjella/Skjækerfjella nasjonalpark fastsatt ved kongelig resolusjon av 17. desember 2004 og delegert myndighet fra nasjonalparkstyret i sak NP-11/2016 i møte den 11.04.2016, har nasjonalparkforvalter fattet følgende vedtak:

- Fjellstyrene i Lierne gis dispensasjon med hjemmel i verneforskriften § 3 pkt. 6.3 b) til å lande med helikopter for transport av utstyr og proviant til Almdalshytta.
- Dispensasjonen, antall turer, reguleres av reelt salg av jakt og utleie av hytta.
- Dispensasjon gjelder for landing med helikopter ved Almdalshytta.
- Dispensasjonen gjelder for perioden 8. september – 15. oktober 2021.

Til:

Med hjemmel i verneforskriften for Blåfjella/Skjækerfjella nasjonalpark fastsatt ved kongelig resolusjon av 17. desember 2004 og delegert myndighet fra nasjonalparkstyret i sak NP-11/2016 i møte den 11.04.2016, har nasjonalparkforvalter fattet følgende vedtak:

- Fjellstyrene i Lierne gis dispensasjon med hjemmel i verneforskriften § 3 pkt. 6.3 b) til å lande med helikopter for transport av utstyr og proviant til Almdalshytta.
- Dispensasjonen, antall turer, reguleres av reelt salg av jakt og utleie av hytta.
- Dispensasjon gjelder for landing med helikopter ved Almdalshytta.
- Dispensasjonen gjelder for perioden 8. september – 1. oktober 2021.